

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt = 8 korona, fél évre 2 frt = 4 korona,
negyed évre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felolvasó szerkesztő:

WITTINGER ANTAL.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz. Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézendők. Nyitlter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

A közlekedési viszonyok befolyása a közgazdaságra.

Nem is oly nagyon régen volt az, mikor még egyik városból a másikba napokig kellett utazni, s szerencse számba ment, ha kellemetlen kalandok nélkül az utasember célhoz ért. — Azok, a kik erre a jó időre visszaemlékeznek, sokat mesélnek keréktörésről, sárban rekedésről, ébrentartó éjjeli szállásokról, félelmetes erdőkön való átutazásról. A mai kor ma szinte megkönnyebülten lélegzik föl arra a gondolatra, hogy már nincs úgy!

Emberek lévén, csak magunkra, saját egyéni kényelmünkre gondolunk, s kellemesen érint az a tudat, hogy a mai korban mennyivel könnyebben, biztosabban s gyorsabban utazhatunk!

Pedig nem csak az egyén érdeke, hanem az egész közgazdaság fejlődése nyert a közlekedési viszonyok javulásával. Ismétlem és hangsúlyozom, hogy a közlekedés gyorsasága s biztonsága mozdította elő közgazdasági fejlődésünket s nem megfordította.

Sokan vannak, akik azt állítják, hogy közgazdaságunk fejlődése vonta maga után a közlekedési viszonyok javulását, pedig az állítás téves fölfogáson alapszik. Azok, a kik úgy gondolkoznak, hasonlítanak ahhoz a bizonyos emberhez, aki nyelvének tartályát nyitva tartja annak a turbékoló szárnyas állatnak (illetve tollától megfosztott állatnak) a befogadására, melynek megsűtve is repülni kellene!

Zsobre tett kézzel várjunk csak szépen, hadd fejlődjék a közgazdaság. Majd ha aztán érdemes lesz, teszünk valamit a jobb közlekedés érdekében.

Vagy nem úgy van? — — — Talán tévedek? — — Nem állítják azt, amit főnebb tévesnek jeleztem? — — —

Megengedem, hogy azt kifejezetten nem állítják, de igenis azt mondják, hogy „nem lehet erre arra vasutat építeni, mert ott nincsenek fejlődött közgazdasági tényezők, s így a vasut nem fogja magát kifizetni!” — Hát ez mit jelent? Ha azt jelenti, amit már előbb kifejeztem, ha azt jelenti, hogy a közlekedési viszonyokat ne javítsuk addig, míg a költségek fedezése, illetve megtérülése előre biztosítva nincs. Így csak az beszélhet, aki nem tudja azt, hogy a közgazdaság fejlesztése a cél, — a közlekedési viszonyok javítása pedig — eszköz. Jó közlekedési viszonyok a forgalmat élénkítik, az érintkezés közvetlenségét lehetségessé teszik, az ügyletek gyors lebonyolítását előmozdítják.

Az idő pénz! — ez ma föltétlenül igaz; — s ennek a felfogásnak tulajdonítható az az igyekezet, amely a közlekedési viszonyok javítását célozza. A közgazdasági forgalomban a kereslet és kínálat közötti viszony szalja, meg az árt; ez a viszony minden percben változik, ha nagy a kínálat, olcsóbb az árú. Érdekében áll tehát a vevőnek azt az időt felhasználni, mikor nagyobb a kínálat, az eladó érdeke pedig azt az időt választja, amelyben nagyobb a kereslet. Ennek az időnek felhasználása csak jó közlekedési viszonyok mellett lehetséges.

Ahol a közlekedési viszonyok rosszak, ott a közgazdaság károsodik; — a közlekedés gyorsaságának hiánya kész veszteség a vevőre s eladóra egyaránt, mert az ügylet nem az ő szándéka szerint bonyolódik le, hanem — lovai és kocsisa akaratára s tehetségére szerint.

Nem szabad feledni azt, hogy a közgazdaság nem elvont fogalom, hanem összefogalom: az egyéni gazdaságok összessége. Ha a közlekedés gyorsasága és olcsósága Péternek s Pálnak előnyére válik, — ezzel nemcsak a kettő nyert, hanem nyer az egész közgazdaság.

Valjon a vasut, a gőzhajó, a távirás és távbeszélés nem fejlesztették-e óriási mértékben a közgazdaságot? — Igen; ezeknek a közlekedési tényezőknek köszönhetjük, hogy fejlődtünk. A közlekedési viszonyok javítása teremtette meg a gyárakat, vállalatokat, fejlesztette a földművelést, élénkítette a kereskedelmet.

S mégis akadnak emberek, akik nem akarják belátni, hogy a közlekedési viszonyok javításával fejlesztjük közgazdaságunkat s hogy ennek a célnak az elérése csak azzal az eszközzel lehetséges! Ebben a kérdésben nincs különbség, helyi vagy országos érdek között. Egyik sem akadályozza a másikat, mert a közlekedési viszonyok javítása közérdek!

Dr. Sissovic Miklós.

Dr. Sissovicnak fenti érvelése igen helyén való — specialiter Köszegre nézve — nagyon találó is. Teljesen érezzük a közlekedési mezériákból ránk háramló bajokat s részben közvetlen tapasztalat-

TÁRCZA.

Egy kis cserkészlet.

Irta: Bárány István.

A nap nyugatra hajlott s a fák közé aranyásvokat rajzolt, amelyek keskeny, hosszú, rezgő tüdőrhidaként függtek a levegőben.

A nyárfa mindenütt erősen hervadt már. Megsárgult, mint a napraforgó virága; a szellő legkisebb lehelletére is el-elszakadtak az egyre ritkuló lomb halvány levelei s libegve ereszkedtek le az avarra. A cserjék közt volt még olyan élénk zöld, mintha májusban lettünk volna; ellenben a bük barnulni kezdett már, a vadgesztenyefának pedig csak száraz, rozsdavöröses lombja volt még, az is szemmel láthatóan ritkuló, kevesbedett.

Igazi ősz volt; csöndesen muló, pusztuló szépséggel a természetnek.

Egy régi cserkészuton mentünk; lassan, nagyon óvatosan, mintha közelünkben mélyen aludt volna valaki, akít nem volt szabad felébreszteni.

Négyen voltunk. Két vadász s két vadór. Mindenik vadász mellett egy vezető, aki a nagy erdősgében eligazította. Az erdő egyre sötétedő mélységgel terült előttünk, titkokat rejtő némasággal.

A dágványos sarkán egy szétágazó utnál megállott Simon, a cserhíti vadór, aki elől ment eddig. Amint hozzáértünk, odaszólt halkán a társának: — Tódor, te erre mégy, (megmutatta az irányt be a sűrűségbe) viszed a nagyságos urat a hámas körisfáig; onnan lefordulás a vörös malomhoz, a magló-völgynek; ha vigyázol, biztosan lövetsz bakot.

Felragyogott a társam szeme. Megkínálta a vadórket egy-egy jó szivarral ezért a biztatásért. Ő maga is sebtében rágyújtott s indult Tódorral a magány hazájába.

Már a nyelvemen volt, hogy rászólok: hogy mersz most szivarozni? — De Simon az ő különös tekintetével elhallgattatott. Bosszúság és káröröm volt a nézésében, meg jeladás arra, hogy hallgassak, ne mukkanjak.

Amint azok eltűntek mellőlünk, Simon egészen felém fordult. Furcsán, hangtalanul nevetett. Vigyorgó ábrázata hasonlított a farkaséhoz; majdnem a füléig ért a szája e pillanatban.

— Láttá? szólt suttogva. Még szivaroznak is, he-he!

Aztán elkomolyodva folytatta: — Nagy marha ez a Tódor. Komornyik volt egész életében s most beállt erdőörnek. Kutya legyen, ha még csak látnak is valamit ma.

Kedvem lett volna összeszidni. Végre is nem illett, hogy a barátom rovására így mulassak. De Simon megelőzött. Ne tessék haragudni, mondta, — de nagyon utálok ezt a Tódort s nem telettek róla, hogy örülök, ha ilyen számárnak látom. Jobb a keze vonása, mint az enyém, az igaz, hát már most ő az első vadór amiatt, mintha irni kéne tudni annak, aki a vaddal bánik! Különben is, tette hozzá ravasz fordulattal, százat teszek egyre, hogy annak a szivarozásnak mi még köszönünk valamit ma. Onnan fúj a szél, ő felölök.

Szél ugyan nem fujt; inkább úgy tetszett nekem, hogy most éppen nagyszerű szélcsend van. Megnyálatam egy kicsit a mutatoujjam belső felét s kerestem vele a levegőmozgás irányát. Csakugyan arról érzett hűvösebb, amerről Simon mondta.

Az önzés, a rút vadászönzés, elhallgattatta velem

a dorgatóriumot, amit Simonnak szántam. Hja, ha úgy van, hogy én rám hajtják a vadat a szivarjokkal, akkor Isten neki, hadd szivarozzanak.

Simon haptákba vágta magát s intett, hogy menjek előre. Elindultam a régi cserkész-uton, amelyen minden lépésre ügyelnünk kellett már, minthogy sok helyt beeste a hulló levél, pedig a recsegő-ropogó, szöszmötölő járás dugába dönt itt mindent.

Csak a vérbeli vadász tudja megérteni ennek a csöndes, kigyóyszerű tovasiklásnak az örömét, izgalmát. Csak aki halálosan szerelmes az erdősgébe, s ahova a tekintete esik, mindenütt az irádottja felséges bájait lopja meg; az érezheti azt a nesztelen lopakodásban rejülő gyönyört, ami befészkelődik minden gondolatunkba, minden idegünkbe.

Semmi sem próbálja ki a vadászt annyira, mint ez a megtesztelt figyelemmel, minden élességét munkában tartó szemmel és füllel való barangolás, sokszor órák hosszat, oly helyeken, ahol egy pillanatra sem szabad ellankadni, ahol egyetlen egyszer sem szabad könnyelműen lépni, mert egy levél zizegése avagy egy galy megrecsenése talán eddigi társadalmunk legszebb jutalmától foszt meg bennünket.

A kora tavaszi havas hajnalon lopódzó fajdvadász legalább olyankor vehet bátran lélegzetet, ha a remek madár szerelmi énekét dürrögi. De az ilyen elhanyagolt cserkésző után elbandukolhatsz mérföldeken át, anélkül, hogy abban hagyhatná a lábujjhegyelést a zörgő avar között.

S ebben a nagy várakozásban, nagy reménykedésben kifinomodik a képzelődés, megnövekszik az illúziókra való hajlam; sőt a hallucinálás sem nagy ritkaság. Elfojtjuk lélegzetünket, hogy a legparányibb gyanus neszt is tisztán hallhassuk. Szemünk csudás erővel

Magyar levélbélyegek

az 1870- és 1871-ik évről, lehetőleg egész borítékkal, megvételre kerestetnek **Bayer** főhadnagy által, Kőszeg, intézet-utca.

HAL-ELADÁS.

**A tata-tóvárosi hitb. uradalom
igazgatósága**

elől nagyobb mennyiségű, drbkint 2 és 5 kg. közötti súlyú

PONTYOT.

Csak 50 kg. felüli mennyiség rendelhető.

A közelebbi feltételeket megírja a
tata-tóvárosi uradalom
igazgatósága

T A T Á N. (Komárommegye.)

Bichter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésenként alkalmazatik köszvényes, csúszásos, tagazaggyatással és meghűlésekkel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi ropazerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bertekü unatant van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Bichter cseggeljes márkul mint nem valodit utasítva vizsgálja. RICHTER F. AD. és társai, RUDOLSTADT ca. cs. kir. advari szállítók.

Kapható Kőszegen: Floderer Jenő gyógyszerertárban

HIRDET M É N Y.

O. ca. és apostoli királyi Felsőháznak legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani: 1. A vagyon- és állami tisztviselők özvegyei és árvái mególyozására szánt alap 2. A sárvári kórház. 3. A katolikus tanoncokot védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkönyha 5. A Paulai Szt. Vincéről nevezett irgalmas nőnek vezetésére bízott ó-tudai tan- és nevelőintézet. 6. A fehér kereszt országos leléncház egyesület. 7. A Zengvárosi kórház 8. A kassai Menna Akadémia. 9. A Budapesti Talitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egyesület kolozsvári ága a jövedelem 1/10-1/10 részében. E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára ragnak és pedig:

1 főnyeremény	— — —	150.000 korona
1	— — —	50.000
1	— — —	20.000
1	— — —	10.000
2 nyeremény	— — —	5.000
5	— — —	2.000
10	— — —	1.000
20	— — —	500
50	— — —	100
100	— — —	50
1000	— — —	20
6500	— — —	10

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki. A húzási visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. e. van megállapítva. Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottojüvedek-igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, főtelep), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre be kell küldeni, valamint adó- és közhatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevesséssel helységben felállított egyéb sorsjegyjároló közegnél. Budapest, 1899. augusztus hó 1-én. M. kir. lottojüvedek-igazgatóság

Meghívás

a kőszegi sörfőzde részvény-társaságnak

f. é. december hó 28-án d. e. 10 órakor

a városház tanácstermében megtartandó

IV. rendes évi közgyűlésére,

melynek tárgyai a következők:

- 1.) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, bemutatása a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérlegnek és a fölmentés megadása.
- 2.) Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok újból megválasztása.
- 3.) 11 drb elsőbbségi kötvény kisorsolása.

Kőszeg, 1899. december 9-én.

Az igazgatóság.

Legyet. A közgyűlésen csupán azon részvényes vagy kötvénytulajdonos bir szavazati joggal, aki a 15-ik § szerint részvényét vagy kötvényét a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal, a társaság hivatalos gyári helyiségeiben elismervény mellett letétbe helyezte.

KARÁCSONYI ELADÁS!!

KRAUSZ JÓZSEF divatárú házában

KŐSZEG, király-út, (ált. takarékpénztár épületében)

november hó 25-től kezdve

a következő árúk lesznek leszállított szabott árak mellett eladva.

Duplaszélus ruha kelme különféle szinben metr	18 kr.
„ „ „ „ „ „ „ „	32 kr.
„ „ „ „ „ „ „ „	43 kr.
120 cm. széles gyapot „ „ „	50 kr.
„ „ „ „ „ „ „ „	75 kr.
„ „ „ „ „ „ „ „	75 kr.
Divat-pargelok „ „ „ „	16 kr.

Nagy választék kézimunkák, uris és női-fehérmű, nyakkendők, keztyük, női- és gyermek-felöltőkben, nagyon olcsó árak mellett.

Továbbá nagy választék vásznakban, schiffon és damaszt-árú hazai gyártmányok (Rózsahegy, Szepes-Igló és Késmárk) eredeti gyári árakon.

Szálloda-

átvétel.

Alulírott bátorkodom Kőszeg város és környéke m. t. közönségének becses tudomására hozni, hogy **KŐSZEGEN** az

„ARANY-STRUCZ-SZALLODÁT”

f. évi december hó 1-én átvettem és saját kezelésem alatt tovább folytatom.

Főtörekvésem az lesz, hogy az igen tisztelt vendégeimet minden tekintetben kielégísem, egyszersemind b. tudomásra adom, hogy **meleg konyhát** egész napon át fogok tartani, valamint **jó és izléses ételek** kiszolgáltatása iránt nagy gondot fogok fordítani.

Kimérésre a **legjobb valódi borok**, valamint **kőszegi és schwechati sör** kerül.

Magamat a közönség szíves jóindulatába ajánlva maradok teljes tisztelettel

Jellasits Ignác.

6

huzásra érvényes jótékony célú — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyarany a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizetetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

a jótékony célú sorsjáték
kezelőse

IV. ker., Kossuth Lajos-utca I. sz.

Sorsjegyek e lap kiadóhivatalában is kaphatók.